

BERG OS20

Orchestr BERG | 2020 = 20. narozeninová sezóna

VYPRAVĚČI

středa 23. září 2020

20:00

Divadlo Archa

Michal Nejtek

... your heart stops ... you continue writing

Franck Bedrossian

Le lieu et la formule [česká premiéra]

... přestávka ...

Brigitta Muntendorf

Sweetheart, Goodbye! [česká premiéra]

Heiner Goebbels

La Jalousie – zvuky z románu
... na motivy textů Alaina Robbe-Grilleta

Annabelle Plum, Fabrice Contrel – hlas

Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Anna Jouzová Sommerová, Roman Hranička, Kateřina Janálová – housle, Martin Adamovič, Kateřina Lískovcová – viola, Vojtěch Urban, Helena Velická – violoncello, Jan Kořínek – kontrabas, David Dorůžka – elektrická kytara, Janina Hora – flétny, Marta Bílá – hoboj, Renata Raková – klarinet, Hanuš Axmann – saxofon a basklarinet, Tomáš Františ – fagot a kontrafagot, Barbora Šimůnková, Adéla Psohlavcová – horna, Ladislav Kozderka – trubka, Jan Triebenekl – trombón, Michal Bergmann – bastrombón, Jiří Genrt – tuba, Martin Opršál, Tibor Adamský – bicí nástroje, Karel Vrtiška – klavír, Jana Vychodilová – klavír / sampler
Jiří Lukeš – technická podpora, Eliška Bejčková – zvuk

Tento večer se koná ve spolupráci s Divadlem Archa.

Michal Nejtek [*1977] se narodil v Litoměřicích, absolvoval Konzervatoř v Teplicích [klavír], Hudební fakultu AMU v Praze [skladba] a Hudební fakultu JAMU v Brně [doktorské studium]. Píše symfonickou i komorní hudbu, věnuje se scénickým projektům. Na objednávku ND v Brně napsal operu Pravidla slušného chování v moderní společnosti. Obdržel objednávky na nové kompozice od festivalů Donaueschinger Musiktage, Varšavský podzim, Klangspuren a Pražské jaro. Spolupracuje se skupinou The Plastic People Of The Universe [Obešel já polí pět, Pašije, Vlaková opera, Co znamená vésti koně]. Hraje na klavír a klávesové nástroje v souborech NTS a Michal Pavlíček a Trio. Věnuje se hudbě pro divadlo [Arnošt Goldflam, Jiří Ornest, Jiří Havelka, Braňo Mazúch, SKUTR, Jiří Adámek atd.]. Má rád jazz, alternativní hudbu i klasiku, vše originální, pravdivé a silné. Byl pedagogem na Konzervatoři v Teplicích, na VOŠ Jaroslava Ježka a nyní působí na katedře skladby HAMU. Občas píše do časopisu Harmonie. V umění oceňuje hlavně pravdivost a originalitu. Pro Orchester BERG vytvořil už 10 skladeb, vloni se s triem NTS zúčastnil projektu Hudba k siréně.

www.nejtek.cz

...your heart stops...you continue writing je dialogem s verši Raymonda Carvera a jejich odrazem v mé hlavě. Vznikala zvláště, v nárazech, skocích, nepravidelnostech.
[Michal Nejšek]

Skladbu objednal festival Contempuls, premiéra se uskutečnila 12. listopadu 2009 v divadle La Fabrika, ansámbl Prague Modern dirigoval Michel Swierczewski.

Raymond Carver
Your Dog Dies

it gets run over by a van.
you find it at the side of the road
and bury it.
you feel bad about it.
you feel bad personally,
but you feel bad for your daughter
because it was her pet,
and she loved it so.
she used to croon to it
and let it sleep in her bed.
you write a poem about it.
you call it a poem for your daughter,
about the dog getting run over by a van
and how you looked after it,
took it out into the woods
and buried it deep, deep,

and that poem turns out so good
you're almost glad the little dog
was run over, or else you'd never
have written that good poem.
then you sit down to write
a poem about writing a poem
about the death of that dog,
but while you're writing you
hear a woman scream
your name, your first name,
both syllables,
and your heart stops.
after a minute, you continue writing.
she screams again.
you wonder how long this can go on.

Franck Bedrossian [*1971] vystudoval skladbu na Pařížské konzervatoři u Gérarda Griseyho a Marca Stroppey, rok strávil v pařížském institutu IRCAM, který se zabývá hudbou a technologiemi, dva roky byl stipendistou ve slavné Ville Medici v Římě. V letech 2008–2019 vyučoval na University of California v Berkeley (USA), od roku 2020 je profesorem skladby na Kunstuniversität Graz (Rakousko). Jeho skladby uvádějí ty nejvýznamnější ansámblы zaměřené na současnou hudbu, například Ensemble intercontemporain, Ensemble Modern, Klangforum

Wien, Ensemble Ictus, smyčcové kvarteto Diotima a mnoho dalších. Jeho hudba zazněla mimo jiné na festivalech jako Wien modern, Maerzmusik, Fabbrica Europa nebo na mezinárodním operním festivalu v Aix-en-Provence. V roce 2011 mu francouzské ministerstvo kultury udělilo Řád rytíře umění a literatury. Jeho hudba je expresivní, až fyzická, inspiruje ho nejen hudba předávaná ústním podáním, ale například i jazz nebo rock, přitahuje ho přirozený zvuk lidského hlasu.

„[...] et nous errons, nourris du vin des cavernes et du biscuit de la route, moi pressé de trouver **le lieu et la formule.**“

„[...] a bloudili jsme, sycení vínem ze slují a suchary na cestu, a já nedočkavě hledal místo a formuli.“ [Arthur Rimbaud, Vagabonds / Tuláci, ze sbírky Les Illuminations / Iluminace]

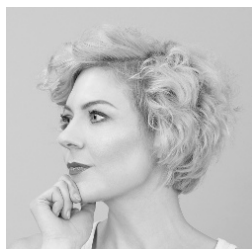
Tvar této skladby – hudební meditace pro poetické ticho – je volně inspirován protnutím dvou protichůdných trajektorií, jedna směřuje k zániku, druhá ke světlu.

První odpovídá cestám Arthura Rimbauda od roku 1875 napříč Evropou a následně i Afrikou (Hamburk, Miláno, Kypr, Stockholm, Aden, Harare...), poté co definitivně opustil poezii, až do jeho smrti v Marseille v roce 1891. Kontrastní charakter hudebních epizod odpovídá charakteru jednotlivých měst na jeho cestě. Instrumentální prostor, artikulaci, opakování některých situací jsem odvodil z těchto náhodných cestovních drah.

Druhá trajektorie, mnohem více skrytá, je spojena s postupujícím uznáním jeho poetického díla. To začíná za jeho života, v roce 1881, a rozvíjí se bez jeho vědomí, když Paul Verlaine vytvořil sbírku rukopisů svého bývalého druha se záměrem ji publikovat. Tak se několik básní ze sbírky Iluminace objevuje jako přízraky, vynořují se ze zvukové hmoty jako nesrozumitelná změň slov – a tak poetické tělo pokrývá tělo skutečné. [Franck Bedrossian]

Skladba vznikla pro Ensemble intercontemporain, kterému je spolu s dirigentem Matthiasem Pintscherem i věnována. Ve světové premiéře zazněla 14. června 2019 v Cité de la musique v Paříži.

Hudebníci čtou v průběhu skladby úryvky textů ze sbírky *Illuminace* Arthura Rimbauda, a to v originále i v českém překladu, který vznikl speciálně pro tuto příležitost za pomoci starších českých vydání.

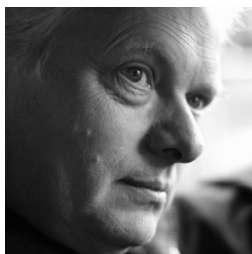
Rakousko-německá skladatelka **Brigitta Muntendorf** [*1982] studovala skladbu na univerzitách v Brémách a Kolíně nad Rýnem, mezi jejími pedagogy byla i Rebecca Saunders. Její hudba se pohybuje na pomezí různých uměleckých forem a výrazů, pracuje s tancem, videem, novými médii i architekturou, hraje si s nejrůznějšími podobami hudebního divadla. Založila a umělecky vede Ensemble Garage, jejím cílem je vytvoření prostoru pro experiment. Pro ilustraci – šestidílný cyklus *Public Privacy* kombinuje amatérská hudební videa

Youtuberů s hudebníky jako herci, sociálními médii se zabývá celovečerní inscenace hudebního divadla *iScreen, YouScream!*. Její díla v podání domovského Ensemble Garage zazněla mimo jiné na festivalech Ruhrtriennale, Ultraschall Festival Berlin, v sále De Bijloke Ghent, v drážďanském Hellerau nebo v Darmstadtu na slavných letních kurzech. Jiná tělesa její hudbu představila na řadě dalších významných festivalů, mezi nimiž jsou například Varšavský podzim, Wien Modern, Festival d'Automne Paris, Festival Musica ve Štrasburku ad. Ensemble Modern uvedl její *Ballet for Eleven* na festivalu Donaueschinger Musiktage. Získala stipendia od Cité Internationale des Arts Paris (2010), Ensemble Modern Akademie (2012), cenu Nadace Ernsta Siemense pro skladatele (2014) nebo rezidenční pobyty ve Villa Concordia Bamberg (2014/15) a Villa Kamogawa Kyoto (2017). Od roku 2013 je kurátorkou festivalu *Frau Musica Nova*, který se koná s podporou rozhlasové stanice Deutschlandfunk Köln. Od roku 2017 učí skladbu na Hochschule für Musik und Tanz Köln.

www.brigitta-muntendorf.de

Ve skladbě **Sweetheart, Goodbye!** [Miláčku, sbohem!] jsem využila emoce jako hudební materiál ještě radikálněji než v hudebním divadle „*Wer zum Teufel ist Gerty?*“ [Kdo k čertu je Gerty?]. Text, který jsme s režisérem Thierry Bruehlem vytvořili pro herečku Nicolu Gründel, vychází z *Odyssea* od Jamese Joyce, konkrétně z 11. kapitoly s názvem *Sirény*, jež je vystavěna jako hudební kompozice, na základě tradičních hudebních forem. K hlasu herečky se v kontrastu přidává emotivní materiál z reproduktoru a do třetice i ansámbl, který různými způsoby zrcadlí jednotlivé emoce. Na to, že se musím vzdát jakékoliv podoby melodické linky, jsem přišla, až když jsem ji vědomě použila. Hrát si s emocemi je jako hrát si s ohněm. A stejně tomu je i v případě *Sweetheart, Goodbye!* [Brigitta Muntendorf]

Premiéru uvedla herečka Nicola Gründel a Asko/Schönberg Ensemble pod vedením Reinberta de Leeuw na festivalu Wittener Tage für Neue Kammermusik 27. dubna 2012.

Německý skladatel a divadelní režisér **Heiner Goebbels** [*1952] patří ke světově ceněným autorům hudebního divadla. Ačkoliv spolupracuje s těmi nejuznávanějšími hudebními tělesy, mezi něž patří Ensemble Modern, Berlínská filharmonie nebo Ensemble intercontemporain, sám se označení skladatel systematicky brání – považuje se především za režiséra a divadelníka. Jeho tvorba se vzpírá kategoriím, v podtitulech nacházíme označení jako hudební divadlo, performativní instalace apod. Původně vystudoval sociologii, jako

mladý se angažoval mimo jiné v anarchistickém dechovém orchestru (*Sogennantes Linksradikales Blasorchester*), pracoval také v rozhlase, kde si osvojil žánr umělecké zvukové kompozice tzv. *hörspiel*, později se věnoval mimo jiné různým podobám improvizace a hudebním formám na pomezí rocku, zvukových koláží a komponované hudby (*Goebbels/Harth-Duo*, art-rockové trio *Cassiber*). Od devadesátých let je těžištěm

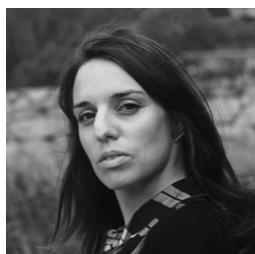
Goebbelsovy tvorby hudební divadlo. Jeho díla nelze jednoduše zařadit do určitého žánru, v každém z nich hledá novou formu vyjádření. Většina jeho inscenací vzniká v úzké spolupráci s interprety, jimž je šita na míru. Goebbels si svá scénická díla také sám režíruje, v hudební složce pravidelně používá elektronickou zvukovou stopu. Od roku 1999 do roku 2018 působil jako profesor na Institutu aplikovaných divadelních studií při univerzitě v německém Giessenu, mezi lety 2012–2014 byl uměleckým ředitelem významného festivalu Ruhrtriennale, v roce 2012 získal prestižní Ibsenovu cenu. V poslední době vytvořil celou řadu audio- a videoinstalací (Londýn, Bogota, Lyon, Moskva, Drážďany ad.). Založil také novou alternativní hudební formaci Mayfield. Premiéra jeho nejnovější skladby A House of Call pro Ensemble Modern byla přeložena na rok 2021.

www.heinergoebbels.com

La Jalousie [1991] pro 16 hudebníků je, navzdory relativně velkému instrumentálnímu aparátu, vlastně klidnou a filmově pojatou skladbou. Ve francouzštině má slovo „jalousie“ dva významy – může jít jak o pohyblivou zástěnu proti slunci tak o žárlivost. Proměnlivost významu je tématem tzv. nového románu se stejným názvem od francouzského spisovatele Alaina Robbe-Grilleta, kterého mnozí znají jako autora scénáře kultovního filmu Loni v Marienbadu. Román La Jalousie se zabývá žárlivostí manžela – vypravěče, který ale není ve vyprávění nikdy aktivně přítomen; jde o nevyslovenou a nevyznanou žárlivost. Místo toho zběsile vnímá, pečlivě popisuje a traumaticky sděluje čtenáři informace o okolnostech, o rozmístění věcí, o potlačování právě pocitu žárlivosti...

„Odjela s Franckem do města obstarat jisté neodkladné nákupy. Neupřesnila jaké. Od chvíle, kdy je pokoj prázdný, není žádný důvod neotevřít žaluzie, které úplně zakrývají tři okna místo okenic. Všechna okna jsou si podobná, každé je rozdělené do čtyř stejných obdélníků, tedy do čtyř sad lamel, v každém křídle jsou dvě sady nad sebou. ...“

V Robbe-Grilletově autobiografii jsem k tomu našel komentář: „... naprosto nepopsatelný svět, vystavěný ze zvuků okolo domu. Jak to, že bylo v románu řečeno tak málo o významu sluchu...?“ O to se snažím ve své skladbě, kterou si v roce 1991 objednal Frankfurtý jazzový festival pro Ensemble Modern. (Heiner Goebbels)

Zpěvačka a hlasová performerka **Annabelle Plum** [*1984] využívá svůj víc než tříoktávový rozsah v současné hudbě, improvizaci a jazzu. Zaměřuje se na experimentální hlasové techniky a barvu tónu, zabývá se také interpretací grafických partitur. Vystudovala divadelní umění na Brown University [USA] a Performance Design and Practice [Central St. Martins – University of the Arts London, Velká Británie]. Rozšířené hlasové techniky studovala u Jonathana Hart Makwaiy [Francie, USA]. Absolvovala stáže v Panthéâtre [Paříž], v Richard Foreman's Ontological Theatre [New York] a u Wooster Group [New York]. Od roku 2009 žije v Praze, kde vede hlasové workshopy a vyučuje. Od roku 2013 do roku 2015 vedla jako hostující pedagog kurz hlasové tvorby na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU. Annabelle Plum je zakládající členkou Topos kolektivu, vystupuje v duu s Žanetou Vítovou [hlas a akordeon], je součástí formací Die Schatten [alternativní rock] a Quarter to Three [mikrotonální improvizovaná hudba].

www.annabelleplum.com

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

Orchester BERG je špičkové české těleso zaměřené na současnou hudbu a hudbu 20. století, které letos oslavuje neuvěřitelnou 20. sezónu. Od svého založení přináší na českou hudební scénu svěží vítr – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující hudbu s tancem, filmem, divadlem, výtvarným uměním apod. Vystupuje často mimo tradiční koncertní sály, vytváří site-specific projekty, již druhým rokem také ve spolupráci s Českým rozhlasem uvádí cyklus time-specific koncertů Hudba k siréně. Orchester BERG je jediným českým orchestrem, který téměř od počátku své existence pravidelně objednává a ve světových premiérách na svých akcích uvádí novinky českých skladatelů především mladé generace. Má tak na svém kontě již více než stovku světových premiér. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinera Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchester BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje také s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Národní divadlo, Židovské muzeum v Praze, Centrum současného umění DOX, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se i edukativním projektům. www.berg.cz

SRDEČNĚ ZVEME NA DALŠÍ AKCE LETOŠNÍ SEZÓNY

HUDBA K SIRÉNĚ #17: TŘI SIRÉNY

... mikrokonzerty & hudební intervence ke zkoušce sirén

středa 7. října 2020, 11:55 | ... přenos z Konzervatoře Duncan Centre

koncept / hudba: Jana Vöröšová [světová premiéra]

PŘÍMÝ PŘENOS / část koncertu [11:57–12:04]: [Český rozhlas Vltava](http://www.ceskyrozhlas.cz)
LIVE VIDEO [11:55]: www.facebook.com/CRoVltava

Živá akce tentokrát pouze pro studenty Duncan Centre.

Akce se koná ve spolupráci s Českým rozhlasem a Konzervatoří Duncan Centre.

Skladatelka Jana Vöröšová, vítězka nedávné výroční skladatelské soutěže České filharmonie, s Orchestrem BERG spolupracuje od roku 2003. A jak popisuje své nejnovější dílo, které vzniklo pro zkoušku sirén? „Tři sirény pro tři ženské hlasy. Zvukomalba, ladění rádiových vln, živé vysílání, ale i představa hudby bájných sirén, moře a nekonečného prostoru.“

MADE IN POLAND | ... nová polská hudba

pondělí 19. října 2020, 19:30, České muzeum hudby

Agata Zubel – Chamber Piano Concerto [česká premiéra]

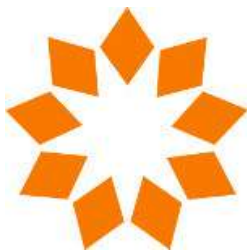
Tadeusz Wielecki – Multiple Image [česká premiéra]

Paweł Mykietyn – 3 for 13 [česká premiéra]

Piotr Nowicki – klavír, ansámbl Kwartludium [PL] & Orchester BERG

Peter Vrábel – dirigent

Orchester BERG společně s polským ansámblem Kwartludium a klavíristou Piotrem Nowickim představí současnou polskou hudbu. Přímo pro Kwartludium a tikající budíky vznikla skladba Multiple Image, pro zbytek programu se oba soubory spojí v jedno těleso, v koncertu pro klavír od Agaty Zubel se jako sólista představí klavírista Kwartludia Piotr Nowicki. Projekt získal podporu z grantového programu Institutu Adama Mickiewicze Niepodległa 2017–2022 / Kulturní mosty.

A NĚCO NAVÍC!

Chcete s námi dvacátou sezónou oslavit intenzivněji?

Nebo nám prostě jen dát dárek?

Staňte se členy KLUBERGU!

Získáte báječný pocit, že přispíváte ke vzniku nových skladeb! Díky Vám se Orchester BERG stane také o něco méně závislý na veřejných zdrojích. A navíc Vás pozveme například na letní klubové akce, kde se potkáte se skladateli i hudebníky!

Roční členství vyjde na 1 476 Kč, pro dva je to 2 808 Kč. Nebo nám můžete každý měsíc posílat 123 Kč / 234 Kč.

ZAJÍMAVOST

Víte, že i kdybychom vyprodali sál jen vstupenkami za plnou cenu tří stokorun, činí příspěvek z grantů a dotací na každou z nich obvykle 600 – 700 Kč?

přípitek členům KLUBERGU po představení M IS FOR...

Eva Kesslová [Orchester BERG], choreograf Jiří Kylián a patronka KLUBERGU Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?

Zajímá Vás, co se v BERGU chystá, a chcete u toho být jako první?

PŘIDEJTE SE!

Patronkou KLUBERGU je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.

Měsíční členský příspěvek: 123 Kč [jednotlivec] / 234 Kč [ve dvou]

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

Více informací: www.kluberg.cz.

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTERÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, Ing. Tibor Lopušán, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi, Petr Somol, Kristián Suda, Ing. Tomáš Svatoň, manželé Špírkovi

KLUBERGU [klub dárců Orchestru BERG]

Martina & Radvan Bahbouhovi, Soňa Červená, Nevelina Dodovová, Václav Eis, Lucie Chrápavá, Karel Jadrný & Krystyna Krauze, Světlana & Ondřej Jägerovi, Adéla Kovářová, Rudolf Kryl, Jiří Kubiček [ve dvou], Rudolf Leška [ve dvou], Jana Lukešová, Jana Macharáčková, Jiří Malíř, Jana Maříková, Jáchym Novotný, Vlasta Plocková, Iva Riley, Petr Somol, Ivan Studený, Kristián Suda, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, Šárka Svobodová, Eva & Ivan Špírkovi, Danilo Tuzar, Vladislava & Martin Valchářovi, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ [dobrovolníci]

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Pavel Hons, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčová, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Martin Pilpach, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek...

PODPOŘILI

Ministerstvo kultury ČR, Hlavní město Praha, Partnerství OSA, Praha 1, ČEPS a.s.
Hlavní město Praha přispělo na aktivity Orchestru BERG v roce 2020 částkou 680 000 Kč.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas, HISvoice, Harmonie

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Sergey Kutandin [Bedrossian], Tomáš Vodňanský [Nejtek], Jakob Rendtorff [Goebbels], Manfred Daams [Muntendorf], Karel Šuster [Vrábel], Pavel Hejný [BERG]